

BELEIDSPLAN 2026–2028

Stichting Internationale Spinozaprijs (Spinozalens)

Website: <https://www.spinozalens.nl>

1. Doelstelling van de stichting

De Stichting Internationale Spinozaprijs heeft als doel het bevorderen van maatschappelijk bewustzijn over de relatie tussen ethiek, technologie, wetenschap en samenleving, door het toekennen van de tweejaarlijkse internationale *Spinozalens* aan grote denkers die een uitzonderlijke bijdrage leveren aan het publiek debat over deze thema's.

De stichting streeft naar het stimuleren van een reflectieve en ethisch geïnformeerde technologische en maatschappelijke ontwikkeling, het vergroten van de publieke dialoog over morele en maatschappelijke vraagstukken en het inspireren van jongeren, beleidsmakers, onderzoekers en het brede publiek door middel van lezingen, onderwijsprogramma's en samenwerking met maatschappelijke organisaties. Dat doet ze door educatieve en publieksactiviteiten rondom haar internationale laureaten te organiseren, zowel in Nederland als in Vlaanderen.

2. Werkzaamheden ter verwezenlijking van de doelstelling

De Stichting Internationale Spinozaprijs werkt in cycli van twee jaar. Elke cyclus staat in het teken van een urgent thema zoals 'toekomstbestendige solidariteit', 'gezondheid, risico en samenleving' en 'technologie'. In het kader van het thema draagt een onafhankelijke jury van Nederlandse en Vlaamse academici, schrijvers, docenten en andere professionals een laureaat voor aan het bestuur.

De Spinozalens wordt tweejaarlijks uitgereikt rond 24 november, de geboortedag van de Nederlandse filosoof Baruch de Spinoza, naamgever van de prijs. De Spinozalens bestaat uit een bronzen beeld van Spinoza. Ook ontvangt de laureaat en een honorarium van € 10.000 voor zijn of haar publieke optredens. Daarnaast verschijnt bij Boom Uitgevers de Nederlandse editie van een boek of tekst(en) van de laureaat die niet eerder werden vertaald. De Spinozalens werd voor het eerst in 1999 uitgereikt.

De uitreiking van de Spinozalens vindt plaats in Den Haag, de stad van vrede en recht waar Spinoza begraven ligt, en is een publiek evenement. Daarnaast wordt de laureaat uitgenodigd om een aantal publiekslezingen te geven in Nederland en Vlaanderen. In de maanden voorafgaand aan de uitreiking van de Spinozalens organiseert de Stichting Internationale Spinozaprijs educatieve activiteiten voor jongeren met een wedstrijdelement. Aan de hand van het gedachtegoed van de laureaat worden deelnemers uitgedaagd over actuele ethische vraagstukken na te denken en daar mogelijke oplossingen voor aan te dragen.

Bij de totstandkoming van de educatieve activiteiten, gaat de stichting partnerschappen aan met culturele instellingen, kennisinstituten en maatschappelijke organisaties.

3. Thema Spinozalens 2027–2036: De vrije mens

Voor de komende vijf edities van de Spinozalens staat het overkoepelende thema “De vrije mens” centraal. Vanuit de filosofie van Spinoza onderzoekt de Spinozalens de betekenis en actualiteit van vrijheid in een samenleving die onder druk staat door toenemende polarisatie, illiberale tendensen en spanningen tussen individuele en collectieve waarden. Binnen dit meerjarige thema richt de Spinozalens zich op vragen rondom vrij denken, vrij spreken en de grenzen daarvan in hedendaagse maatschappelijke en politieke contexten. Daarbij wordt aandacht besteed aan zelfcensuur, tolerantie, de rol van instituties zoals de rechtsstaat en de spanning tussen persoonlijke overtuigingen en sociale stabiliteit. Het thema beoogt een verdiepend en kritisch publiek gesprek te stimuleren over hoe vrijheid kan worden behouden, beschermd en verantwoord vormgegeven in een democratische samenleving. De afzonderlijke edities van de Spinozalens werken dit thema telkens vanuit een specifiek perspectief uit. Denk bijvoorbeeld aan vrijzinnigheid, de toekomst van internationale verdragen en het internationaal oorlogs- en strafrecht, authenticiteit, de rechtsstaat van de toekomst en de verhouding tussen individuele en sociale vrijheden. De Spinozalens draagt hiermee bij aan het publieke debat en aan de bevordering van filosofische reflectie over vrijheid als kernwaarde van een open samenleving.

Voor de cyclus 2026 – 2027 is het thema: Vrijzinnigheid anno 2027, hoe vrij te denken in illiberale tijden?

4. Wijze van verwerving van inkomsten

De inkomsten van de stichting bestaan uit bijdragen van fondsen, bedrijven en maatschappelijke partners. De stichting ontvangt jaarlijks een bijdrage van de Gemeente Den Haag. De stichting werft inkomsten op transparante wijze, zonder commerciële activiteiten, geheel in lijn met de ANBI-regel dat een instelling geen winstoogmerk mag hebben.

5. Beheer van het vermogen

Het vermogen van de Stichting is zodanig gering, dat van beleggingen vooralsnog geen sprake is.

De verworven inkomsten worden besteed aan de uitreiking van de tweejaarlijkse Spinozalens. Dit laatste gaat veelal gepaard met een uitgave van of over het gedachtegoed van de hedendaagse denker. Bij de uitreiking van de Spinozalens wordt actief de publiciteit gezocht. Daarnaast wordt een educatief programma opgezet voor onderwijsinstellingen waarin leerlingen actief kunnen participeren en waarin het gedachtegoed van de laureaat centraal zal staan. De secretaris ontvangt een bescheiden vergoeding voor noodzakelijke professionele diensten.

Het eventuele liquidatiesaldo zal conform de statuten aan een Algemeen Nut Beogende Instelling worden uitgekeerd.

6. Bestuur en beloningsbeleid

De stichting heeft een onbezoldigd bestuur. Mogelijk worden aan bestuurs- en juryleden onkostenvergoedingen ter beschikking gesteld op basis van feitelijk gemaakte kosten en dus niet bovenmatig. Ingehuurde professionals ontvangen een bescheiden vergoeding.

Bij de stichting zijn geen werknemers in dienst.

7. Prognose 2026–2028

In 2026 zal het bestuur een jury benoemen voor het thema 2027: Vrijzinnigheid anno 2027, hoe vrij te denken in illiberale tijden? De jury wordt gevraagd een grote denker te selecteren als laureaat van de Spinozalens. In 2027 zullen onderwijsprogramma's worden georganiseerd rondom de thematiek van de laureaat. De Spinozalens zal in november 2027 worden uitgereikt. Daarna zal de cyclus worden geëvalueerd en vindt actualisatie van beleidsplan voor 2028–2029 plaats.